

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11CoP/45/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2615200119
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Hýbelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2015:2615200119.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Silvie Hýbelovej a sudcov: Mgr. Fedora Benku a Mgr. Renáty Gavalcovej, v právnej veci starostlivosti súdu o maloletého F. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom u otca, zastúpeného kolíznym opatrovníkom: Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Senica, dieťa rodičov: otec - F. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom E.. Z. XXXX/XX, Q. a matka - L. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. XXX/XX, Q., o zmenu úpravy rodičovských práv a povinností k maloletému, o odvolaní matky maloletého proti rozsudku Okresného súdu Senica zo dňa 26. marca 2015, č. k. 7P/1/2015-57 v časti určenia výživného na maloletého, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti určenia výživného a nedoplatku na zročnom výžinom p o t v r d z u j e.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa rozsudkom napadnutým odvolaním zmenil rozsudok Okresného súdu Senica, č. k. 7C/21/2008-26 zo dňa 08.04.2008 tak, že mal. F. O., nar. XX.XX.XXXX zveril do osobnej starostlivosti otca, ktorý bude mal. F. vychovávať, zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach a matke určil povinnosť platiť výživné v sume 80,- eur mesačne s účinnosťou od 12.01.2015, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred do rúk otca. Zároveň určil nedoplatok matky na zročnom výžinom za čas od 12.01.2015 do 31.03.2015 v sume 211,60 eur, ktorý povolil matke splácať v splátkach po 10,- eur mesačne, počnúc právoplatnosťou rozsudku do zaplatenia pod následkom straty výhody splátok, styk matky s maloletým ponechal na vzájomnej dohode rodičov. O náhrade trov konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá na ich náhradu právo (§ 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p.). Z odôvodnenia rozsudku vyplynulo, že otec sa návrhom podaným na súd prvého stupňa domáhal zmeny výchovného prostredia mal. F. tak, že tohto zveril do jeho osobnej starostlivosti a matke určí prispievať na jeho výživu sumou 150,- eur mesačne od 01.12.2014. Rozsudkom zo dňa 08.04.2008, č. k. 7C/21/2008-26 bol mal. F. zverený do starostlivosti matke a jemu bolo určené výživné v sume 2000,- Sk mesačne, od tejto doby sa zmenili pomery tak, že maloletý sa od matky odsťahoval v novembri 2014, vyjadril sa, že chce zostať bývať s ním. V dôsledku neustále sa zhoršujúceho prospechu maloletého sa s matkou dohodol, že maloletý zostane bývať uňho. Od novembra 2014 matka sa finančne na výchove maloletého nepodieľa. Matka nesúhlasila s navrhovanou výškou výživného. Kolízny opatrovník navrhol zveriť maloletého do osobnej starostlivosti otca, matke určiť výživné primerané jej zárobkovým schopnostiam a možnostiam, ako aj odôvodneným potrebám dieťaťa. Súd prvého stupňa zistil, že mal. F. pochádza z manželstva rodičov, ktoré bolo rozsudkom Okresného súdu Senica zo dňa 08.04.2008, č. k. 7C/21/2008-26 rozvedené, mal. F. bol na základe schválenej rodičovskej dohody zverený do osobnej starostlivosti matky a otec bol povinný prispievať na výživu maloletého sumou 2000,- Sk mesačne, zároveň bol upravený styk otca s maloletým. Matka vlastní 2-izbový byt, v ktorom býva spoločne s dcérou mal. Z. X., na ktorú jej otec

mal. Z. platí výživné vo výške 30,- eur mesačne. Matka je zamestnaná v kaviarni C. C. Q., zároveň poberá prídavok na dieťa a to na mal. F. a mal. Z., spolu vo výške 47,04 eur mesačne. Zamestnaná je na základe pracovnej zmluvy na kratší pracovný čas ako čašníčka, kde podľa výplatnej pásky za mesiac február 2015 matka dosiahla čistú mzdu 364,- eur. Otec mal. F. vlastní 3-izbový byt, v ktorom býva spolu s priateľkou D., spoločne v byte s nimi bývajú ich spoločné deti mal. L., mal. E. a dcéra otcovej priateľky mal. Z.. Od novembra 2014 u otca sa zdržiava aj mal. F.. Otec maloletého je živnostník, jeho priateľka je nezamestnaná. Podľa vyjadrenia otca je jeho príjem okolo 700,- eur mesačne v čistom. Mal. F. navštevuje 8. roč. základnej školy, nenavštevuje žiadne platené krúžky. U kolízneho opatrovníka maloletý uviedol, že u otca sa mu páči, otec sa mu venuje hlavne pri určení, na polročnom vysvedčení nemal žiadnu dostatočnú, chcel by sa ešte viac zlepšiť v škole. Súd prvého stupňa podľa § 26, § 62, § 75, § 76, § 78 Zákona o rodine a z výsledkov vykonaného dokazovania vyvodil záver, že návrhu otca na zmenu zverenia maloletého je možné vyhovieť. Mal. F. má 14 rokov, čo je dostatočný vek, aby vedel vyjadriť svoj názor ohľadom toho, u ktorého z rodičov chce bývať a tiež dôvodom, pre ktorý chce bývať s otcom je, aby sa zlepšil s jeho pomocou v učení, keďže otec sa mu venuje a matka sa mu pri učení nevenovala. Navyše matka s uvedenou zmenou výchovného prostredia nakoniec súhlasila. Naposledy bola výška výživného na mal. F. určená v roku 2008 v sume 66,- eur. Je nepochybné, že od tejto doby náklady na výchovu maloletého vzrástli. Matka uviedla, že je schopná platiť výživné vo výške 66,- eur. Jej čistý mesačný príjem však je 360,- eur. Matka poberá na mal. F. rodinné prídavky, uplatnila si aj naňho daňový bonus aj napriek tomu, že maloletý sa od novembra 2014 nachádza v domácnosti otca a tieto rodinné prídavky otcovi nezaslala. Súd prihliadol tiež na to, že otcovi neprispela ohľadom výdavkov na mal. F. žiadnou sumou, od kedy sa F. nachádza uňh, okrem sumy 24,- eur na okuliare a kúpy topánok. Súd výživné vo výške 80,- eur považoval za primerané zárobkovým možnostiam matky, keď výživné má zo zákona prednosť pred všetkými inými výdavkami rodičov. Súd určil matke výživné od 12.01.2015, odo dňa podania návrhu. Za uvedené obdobie, teda od 12.01.2015 do 31.03.2015 vznikol matke na výživnom dlh vo výške 211,60 eur, ktorý súd umožnil matke zaplatiť v splátkach po 10,- eur mesačne spolu s bežným výživným.

Proti tomuto rozsudku súdu prvého stupňa v časti určenia výživného matke na mal. F. podala odvolanie matka maloletého. Uviedla, že pri jej majetkovej a finančnej situácii nie je schopná platiť túto sumu, zdá sa jej neprimeraná jej zárobkovým možnostiam a opodstatneným výdavkom na živobytie. Na súde neboli zohľadnené všetky jej majetkové pomery. Na prvom pojednávaní sa vyjadrila, že jej finančné príjmy jej dovoľujú platiť maximálne 50,- eur mesačne, už teraz má problém platiť aspoň určitú čiastku, nakoľko jej to jej príjem nedovoľuje. Pre ňu je momentálne dobré každé euro. Pokiaľ by sa jej finančná situácia zlepšila je ochotná platiť aj spomínaných 66,- eur mesačne, no v žiadnom prípade si nevie predstaviť platiť 50,- eur.

Otec maloletého v písomnom vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že matka po doručení rozhodnutia súdu uhradila celú dlžnú sumu vo výške 131,60 eur a následne aj výživné za mesiac marec vo výške 80,- eur, teda nevyužila možnosť dlžnú sumu splácať tak, ako jej to bolo umožnené. K dnešnému dňu dlží výživné za mesiac apríl a máj v sume 160,- eur. Rodinné prídavky, ktoré na maloletého poberá neoprávnené od novembra 2014 taktiež nevrátila a to ani po viacerých výzvach. On ako otec bol v čase, keď bol maloletý zverený matke zaviazaný prispievať na jeho výživu sumou 70,- eur mesačne, keď maloletý mal v tej dobe 6 rokov. Jeho nároky boli podstatne nižšie ako sú v súčasnosti. Má za to, že nie je dôvodné preverovať jeho majetkové pomery, keďže sa určuje vyživovacia povinnosť pre matku a nie preňho. Žije s partnerkou s ich spoločnými dvoma maloletými deťmi a maloletou dcérou priateľky a teraz už aj s mal. F.. Všetko, čo sa nachádza v byte je z hypotekárneho úveru, ktorý čerpal pred 7 rokmi, ktorý aj poctivo spláca. Jeho mesačný príjem je približne 900,- eur, pričom jediná zárobkovo činná osoba v domácnosti je on. Matka maloletého, pokiaľ mu je známe nemá žiadnu hypotéku, úver ani iné neprimerané náklady. Pracuje v kaviarni, ktorú vlastní jej priateľ a otec jej maloletej dcéry. V krajnom prípade môže byť vypočítaný mal. F. na to, ako sa mu u matky žilo, či pociťoval finančný nedostatok a aby ozrejmil aj vzťah medzi odporkyňou a jej priateľom. Matka na pojednávaní tvrdila, že používaniu firemného vozidla je už koniec, avšak on disponuje videom aj foto záznamom, s ktorým vie dokázať, že stále vozidlo používa na súkromné účely. Deklarovaný finančný príjem navrhovateľky je zámerne znižovaný účelom úpravy výšky výživného, čomu nasvedčuje aj dobrovoľná dohoda o vyživovacej povinnosti na dcéru matky vo výške 30,- eur mesačne, pričom otec maloletej, teda partner matky je vo finančne veľmi dobrej kondícii. Navrhol rozsudok súdu prvého stupňa potvrdiť.

Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že navrhuje rozsudok súdu prvého stupňa potvrdiť, nakoľko určená suma 80,- eur pre mal. F. je primeraná vzhľadom k veku a potrebám dieťaťa.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba - účastník konania proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný, preskúmal napadnutý rozsudok bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania podľa § 212 ods. 2 písm. a) O.s.p., postupom bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 214 od.s 2 O.s.p. zverejnením termínu vyhlásenia rozhodnutia na úradnej tabuli súdu podľa § 156 ods. 3 O.s.p. a zistil, že rozsudok súdu prvého stupňa je v napadnutej časti určenia výživného vecne správny.

Predmetom konania vedeného na súde prvého stupňa pod sp. zn. 3P/17/2008 je zmena úpravy rodičovských práv a povinností, ktorej sa domáhal otec a to zverením maloletého do jeho osobnej starostlivosti a určenia výživného matke maloletého.

Predmetom odvolacieho konania je posúdenie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvého stupňa, ktorým bolo potom, ako bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti otca určené matke výživné vo výške 80,- eur mesačne s účinnosťou od 12.01.2015 a zároveň bol určený nedoplatok na zročnom výživnom za čas od 12.01.2015 do 31.03.2015 v sume 211,60 eur, ktorý súd povolil matke splácať v splátkach po 10,- eur mesačne, spolu s bežným výživným.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku ako aj celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvého stupňa vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu potrebnom na vyhlásenie rozsudku, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec i správne právne posúdil. pretože odvolací súd preberá súdom prvého stupňa zistený skutkový stav, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie odvolateľom tvrdených skutočností, pričom i podľa odvolacieho súdu dospel súd prvého stupňa k správnym skutkovým zisteniam a pretože zdieľa jeho právny záver s poukazom na ust. § 219 ods. 2 O.s.p. ako odvolací súd odkazuje na odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov prvostupňového súdu odchyliť, preto nemôže dať za pravdu odvolateľke, ktorá navyše v odvolaní neuviedla žiadne nové relevantné skutočnosti, ktoré by boli spôsobilé privodiť zmenu rozsudku v napadnutej časti určenia výživného. Nad rámec toho, čo uviedol súd prvého stupňa vo svojom rozhodnutí odvolací súd uvádza, že plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, trvá do času, kým nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o deti osobne stará. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Konkrétne výška výživného je ovplyvňovaná faktormi jednak na strane výživou oprávneného, jednak na strane povinného. Na strane oprávneného dieťaťa je potrebné skúmať jeho skutočne odôvodnené potreby s ohľadom na zákonnú mieru povinnosti rodiča, ktorá je daná tým, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Oprávnené potreby pritom nezahŕňajú iba základné nároky dieťaťa, ale sú dané širšie, jednak potrebami bytovými, odevnými, zdravotnými, kultúrnymi a závisia predovšetkým od veku a zdravotného stavu dieťaťa. Na strane povinného rodiča sa prihliada najmä na jeho schopnosti, teda faktické príjmy, ale i na jeho možnosti, teda na to, či je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosť, zručnosť, pracovné skúsenosti, situáciu na trhu práce a okrem toho je potrebné vždy vyhodnotiť majetkové pomery oboch povinných rodičov. Táto kategória zahŕňa jednak majetok rodičov a jednak ich životný štandard, ktorým sa navonok prezentujú.

V predmetnej veci sú obaja rodičia zamestnaní. Matka dosahuje príjem 360,- eur, má ďalšiu vyživovaciu povinnosť k dcére Z.. Otec dosahuje príjem okolo 900,- eur mesačne, má ďalšie dve vyživovacie povinnosti k maloletým deťom pochádzajúcim z jeho terajšieho partnerského vzťahu. Mal. F. navštevuje 9. tr. základnej školy. Naposledy bolo výživné na maloletého určené v roku 2008 a to sumou 2.000,- Sk mesačne. Od uvedenej doby uplynulo obdobie 7 rokov, za ktorý čas sa podstatne zmenili resp. zvýšili odôvodnené potreby maloletého a to úmerne jeho veku. Odvolací súd tu ešte poukazuje na skutočnosť, že podľa ustálenej súdnej praxe je možné postihnúť príjem výživou povinného rodiča v rozmedzí od 25 do 30 %. V danom prípade bola aj táto podmienka splnená. Odvolací súd poukazuje, že výživné je

prvoradou povinnosťou, má prednosť pred inými výdavkami rodiča. Nebolo preukázané, že by sa matka maloletého nejakým zásadným spôsobom okrem súdom určeného výživného podieľala na výchove a výžive mal. F.. Vzhľadom k všetkým týmto skutočnostiam preto odvolací súd považoval výživné určené súdom prvého stupňa v sume 80,- eur za správne a zodpovedajúce tak odôvodneným potrebám veku maloletého ako aj schopnostiam a možnostiam matky.

Vzhľadom k všetkým vyššie uvedeným skutočnostiam preto odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti určenia výživného matke a v súvisiacom výroku o nedoplatku na zročnom výživnom podľa § 219 ods. 1 O.s.p. z dôvodu vecnej správnosti potvrdil. O práve na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 224 ods. 1 O.s.p. za použitia ust. § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá na ich náhradu právo.

Uvedený rozsudok bol v senáte prijatý pomerom hlasov 3 : 0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.